

İMEAK

DENİZ TİCARET ODASI

PANDEMİ DÖNEMİNDE ÇALIŞMA REHBERİ

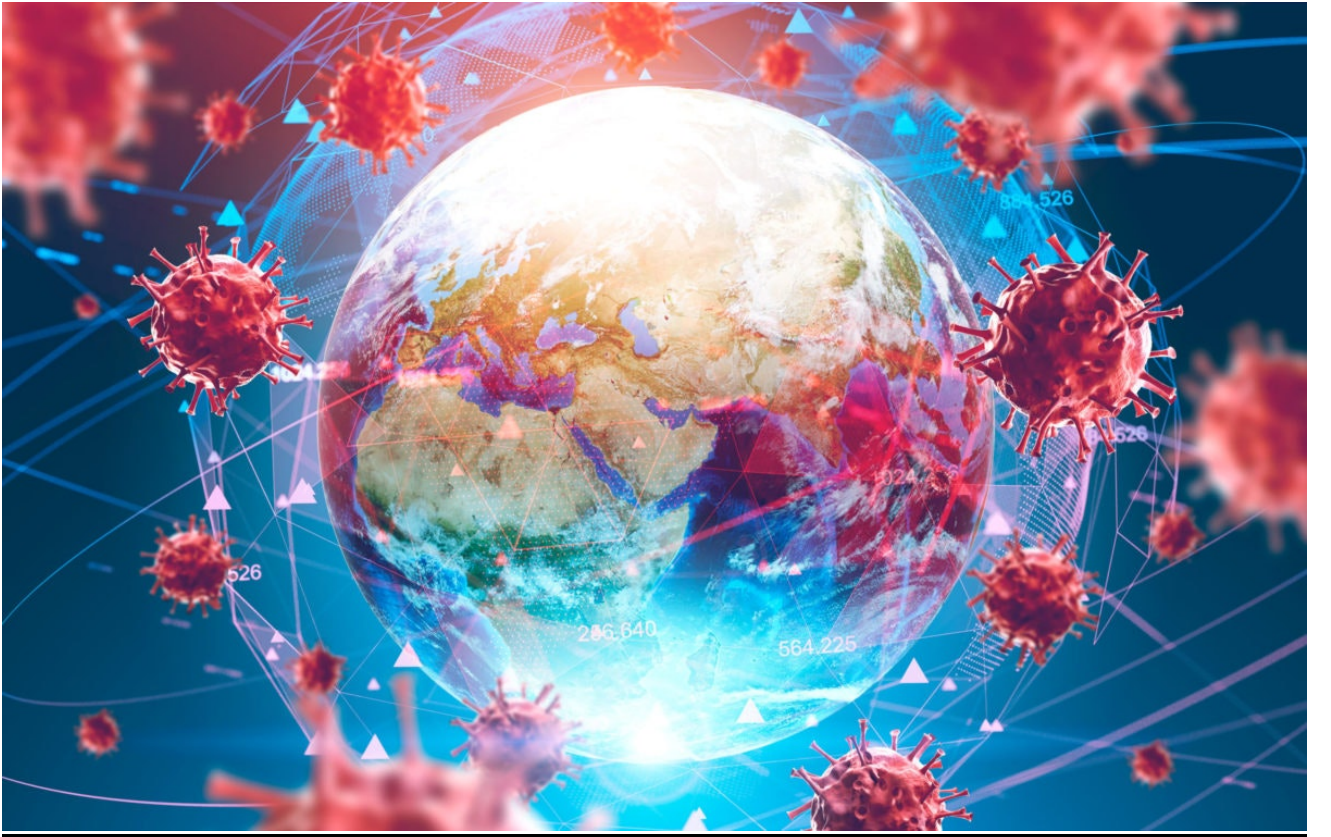

2020

İMEAK DTO Pandemi Döneminde Çalışma Rehberi

Tüm dünyayı etkileyen bir salgın hastalık dönemini yaşıyoruz. COVID-19 hastalığı, her gün artan vaka ve ölüm sayısı ile hızla yayılmaya devam ediyor. Bu rehberde önerilen mücadele yöntemlerinde gözetilen öncelikli prensip, toplum sağlığının korunması ve iş yerlerinde çalışanların sağlıklı ve güvende olacağı bir ortamda işlerini devam ettirebilmeleridir.

Salgınla mücadele süresince bu rehber ile ortaya koyulan usuller iş yerlerinin içyapısına ve operasyonlarına uygun bir şekilde adapte edilmiş olup, yetkili devlet kurumlarının belirleyeceği kurallar ve alacakları kararların öncelikli olduğu unutulmamalıdır.

İŞ YERİ FAALİYETE GEÇMEDEN ÖNCE ALINMASI GEREKEN ÖNLEMLER

- Tüm bölümlerin havalandırılması,

- Uygun dezenfeksiyon ile temizlik işlemlerinin yapılması (Telefonlar, fotokopi makineleri, masalar, köşeler, asansör, tuvalet muslukları, merdiven başları ve kolları, kapı kolları, sandalye kolları ve başları, elektrik anahtar ve çevresi, çayhane/ yemek salonu ve ekipmanları, çay/kahve makineleri, toplantı odaları ve benzeri alanlar),

- Yemekhane ek temizlik önlemlerinin alınması ve burada çalışanların maske kullanımının sağlanması,

- Tuvaletlerde sıvı sabun ve el kurutma makinesi/ kağıt havlunun bulundurulması,

İMEAK DTO

Pandemi Döneminde Çalışma Rehberi

- Uygun alanlara el ve yüzey dezenfektanları yerleştirilmesi,

- Ekranlı araçlar ve ilgili parçaları (klavye, mouse, ortak telefon, diyafon, mikrofon vb.) dahil olmak üzere kullanılan tüm ekipman ve çalışma ortamı hijyeninin sağlanması amacıyla günde iki kez ve gün sonunda dezenfekte edilmesi,

- Ortak kullanımda olan sebil/ çay makinesi vb. cihazların kaldırılması, çayhaneye tek kullanımlık bardak temin edilmesi (Eğer var ise kişisel kapların iyi dezenfekte edilmesi),

- Çöp kovalarının üstünün kapalı olmasının sağlanması,

- Bulaşma riskini önlemek için tüm kapıların açık tutulması,

İMEAK DTO Pandemi Döneminde Çalışma Rehberi

- Asansöre sosyal mesafe kuralına uygun etiketleme yapılması,

- Turnike ve ana mekanlarının günlük olarak dezenfekte edilmesi,

- Klimaların elden geçirilerek, virüs geçirmeyi önleyen filtrelerin kullanılması, eğer filtre değişimi yapılmayacaksa kullanılmaması,

- İş yeri aracının ihtiyaç dahilinde önceden dezenfekte edilmesi,

- Tüm temizlik uygulamalarının yazılı olarak kayıt altına alınmasıdır.

Çalışma Ortamının Düzenlenmesi

- Salgını dikkate alarak risk değerlendirme ve acil durum planlarının güncellenmesi,
- Sosyal mesafe kuralını (2 m.) gözeterek çalışma yöntem ve şekillerinin yeniden gözden geçirilmesi, mümkün olduğu durumlarda bu kurala uygun iş organizasyonu yapılması,
- Ofis alanları/ bekleme alanları/ yemekhanenin sosyal mesafe kurallarına göre yeniden düzenlenmesi (sandalye/ koltukların uzaklaştırılması ve uyarıcı yazıların asılması),
- Çalışanların giriş çıkış yaptığı alanlarda kullanılan cihazların yeniden değerlendirilmesi ve mümkünse alternatiflerinin bulunması (Pandemi süresinde parmak okutulmayıp kimlik kartlarının kullanılması),
- Ara dinlenmeleri ve yemek molalarını da kapsayacak şekilde çalışma süreleri içinde çalışanların birbirleriyle etkileşimlerini asgari düzeyde olacak şekilde planlanması (Kişilerin sosyal mesafe kuralına uymaları, toplu sohbetlerin yapılmaması),
- Çalışma alanında aynı anda bulunan çalışan sayısının asgari oranda tutulması için planlama yapılması, mümkün olması halinde uzaktan çalışma gibi yöntemlerin tercih edilmesi,
- Bölüm sorumlularının zamanında iş yerinde olmaları ve gözlem yapmaları,
- Tüm alanlarda kurallara uyulduğundan emin olunmasıdır.

Çalışanlar İçin Alınması Gereken Önlemler

- Çalışanlara, uyulması gereken kurallarla ilgili eğitim materyali/rehberleri hazırlanması,

- Çalışanlara maske ve eldiven temin edilmesi, doğru kullanımının sağlanması,

- Mesai saatleri içinde, kesinlikle maske ile çalışılması (Yetkili kişiler tarafından gerekli uyarıların yapılması),

- Kişisel koruyucu malzemeleri stoklarının düzenli olarak takip edilmesi,

- Enfeksiyon riskini azaltmak adına çalışanların aralarındaki fiziksel mesafeleri mümkünse arttırmaları yönünde uyarılarda bulunulması, ayrıca gündelik hayattaki toplumsal faaliyetlerde de çalışanların diğer kişilerle aralarındaki fiziksel mesafeleri arttırma yönünde pratikler geliştirmeleri konusunda destekleyici önerilerde bulunulması,

- Pandemi uyarı seviyesine bağlı olarak, çalışanların potansiyel enfeksiyon ajanına maruz kalabilecekleri çalışma alanlarında bulunmamaları için önlemler alınması (iş yeri girişine ateşi ölçülen çalışanın bekleyeceği bir yer tanımlanmalı),

İMEAK DTO
Pandemi Döneminde Çalışma Rehberi

- Aynı bina içerisinde çalışmalarına rağmen yüz yüze toplantılar yerine telefon, e-mail, web toplantılarının yapılması yönünde istekte bulunan çalışanların desteklenmesi, toplantının yüz yüze yapılmasının zorunlu olduğu hallerde toplantı süresinin kısa tutulması, büyük bir toplantı odası tercih edilerek kişilerin birbirlerinden uzak oturmalarının sağlanması, zorunlu olmayan toplantıların ertelenmesi,

- Ortak çalışma materyallerinin kullanılmasından kaçınılması, mümkünse toplantıların açık havada düzenlenmesi,

- Kalabalık yerlerde bulunulmaktan kaçınılması,

- Toplu taşıma araçları yerine mümkünse yürünmesi veya şahsi araçların kullanılması,

- Eğlence ve hobi faaliyetlerine bir süreliğine ara verilmesi,

- Mümkün olduğu durumlarda evden çalışmanın desteklenmesi,

- El sıkışmak ve öpüşmekten kaçınılması,

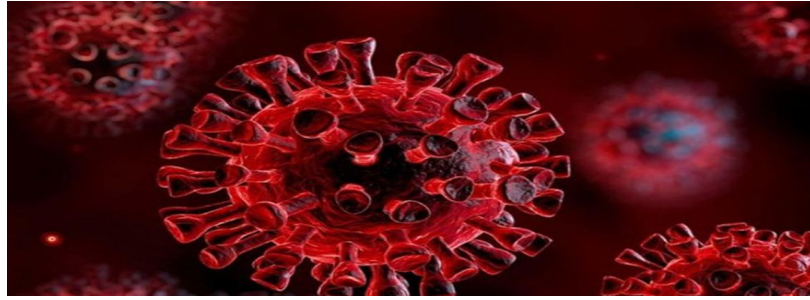
- Gereksiz seyahatlerden kaçınılması, kaçınılmaz olduğu durumlarda uygun kişisel koruyucu donanımların kullanılmasının sağlanmasıdır.

İŞ YERİ FAALİYETE GEÇTİKTEN SONRA ALINMASI GEREKEN ÖNLEMLER

Çalışanlar, COVID-19 belirtileri ile ilgili semptomlar açısından bilgilendirilir. Bu belirtileri (Ateş, öksürük, soğuk algınlığı, vücut ağrıları, normalden farklı bir sağlık bulgusu ve benzerleri) hisseden kişilerin işe gelmeden mutlaka 184 hattını arayarak veya triaj yapılan bir sağlık kuruluşuna başvurarak sağlık durumunu belgelemesi gerekir. Sorgulanması gereken durumlar şunlardır;

- Son iki hafta içinde herhangi bir yere seyahat ettiniz mi?
- Aile üyelerinizden herhangi birinde yukarıdaki belirtilerden herhangi biri var mı veya yurtdışına / herhangi bir yere seyahat etti mi? Şüpheli veya teyit edilmiş COVID-19 vakası ile yüz yüze görüştünüz mü?
- Son iki hafta içinde 15'ten fazla kişinin katıldığı herhangi bir toplantıya siz/yakın aile üyesi katıldınız mı?

COVID-19 Hastalığı Şüphesi/Tanısı Bulunan Çalışan Tespit Edildiğinde Yapılması Gerekenler;

- COVID-19 hastalık şüphesi bulunan çalışanın (ateş, öksürük, vücut ağrıları, konjonktivit, tat- koku kaybı, nefes alma güçlüğü ve benzeri) maske takmak suretiyle işyerine gelmeden önce Sağlık Bakanlığı İletişim Merkezi 184'ü arayarak yetkilinin verdiği talimatları izlemesi veya mutlaka triaj yapılan bir sağlık kuruluşuna başvurması, değerlendirilmesinin yapılması, sağlıklı ve işe başlayabilir raporu var ise iş yerine gelmesi,
- COVID-19 olarak değerlendirilmesi halinde ise, enfeksiyonun yayılmasını önleyecek nitelikte izolasyonunun sağlanması ve ilgili yetkili kurum/kurumlar tarafından belirtilen önlemler yerine getirilerek takibinin yapılması,
- Bu durumların, iş yerinde görevli iş sağlığı ve güvenliği profesyonellerine ve iş yeri yetkilisine bildirilmesi,
- İş yeri sağlık biriminde görev yapan personelin kişisel hijyeni ve görev yapılan mekanın fiziki uygunluğu ile dezenfeksiyon işleminin gerçekleştirilmesi,

İMEAK DTO

Pandemi Döneminde Çalışma Rehberi

- İş yerinde enfekte kişi tespit edildiğinde; bu kişi ile temas etmiş kişiler ve temasın özellikleri belirlenerek kayıt altına alınması, İl/İlçe Sağlık Müdürlüğü'ne bildirilmesi,
- COVID-19 enfeksiyonu için doğrulama sürecindeki vakalar ile yakın temas edenler, temas ettikleri hastanın test sonucu negatif ise izlemin sonlandırılması; pozitif ise 14 üncü güne kadar takip edilmesi,
- Tedavisi yapılan çalışanın, işe başlamasında sakınca bulunmadığına dair (işe dönüş) rapor ile işverenini ve işyeri hekimini bilgilendirerek işine devam etmesi,
- Yöneticiler, çalışanlarının karantina dönemini evlerinde geçirdiklerinden ve iyileşmiş olarak işbaşı yaptıklarından emin olarak, karantina süresince ev izolasyonunda olanların işyeri hekimi tarafından telefonla aranarak takip edilmesi ve bu durumun kayıt altına alınmasıdır.

HİJYEN UYGULAMALARI VE KİŞİSEL ÖNLEMLERİN ALINMASI

El Yıkama Talimatı; Eller 20 sn. boyunca, avuç içleri, parmak araları, parmak uçları, el sırtları, bilekler ve başparmak çevresi olmak üzere sabunlu su ile yıkanmalıdır.

ELLERİMİZİ NE ZAMAN YIKAMALIYIZ?

- ▶ Yemek hazırlamadan önce ve hazırladıktan sonra
- ▶ Yemek yemeden önce ve yedikten sonra
- ▶ Tuvalete girmeden önce ve tuvaletten çıktıktan sonra
- ▶ Diş, ağız, yüz, göz temizliğinden önce

- ▶ Burun temizliğinden sonra
- ▶ Öksürdükten ve hapşırdıktan sonra
- ▶ Çöplere ve bozulmuş gıdalara dokunduktan sonra
- ▶ Pişmemiş gıdalara temas ettikten sonra

- ▶ Toplu taşıma araçlarını kullandıktan sonra
- ▶ Hayvanlarla temas ettikten sonra
- ▶ Eller görünür şekilde kirlendiğinde
- ▶ Dışarıdan eve girdiğimizde

ELLERİMİZİ NASIL YIKAMALIYIZ?

1 El yıkama öncesinde, ellerdeki yüzük-saat gibi aksesuarlar çıkarılır.

2 Akmakta olan su altında eller ıslatılır.

3 Bilekler, avuç içi, ellerin sırt ve parmak araları ile tırnakların kenar ve uçları sabun ile köpürtülerek en az 20 saniye süreyle kuvvetlice ovuşturulur.

4 Eller su altında iyice durulanır.

5 Eller bileklerden başlayarak kâğıt havlu ile kurulanır.

6 Aynı kâğıt havlu ile musluk kapatılır.

Maske Kullanma Talimatı;

Eller en az
20 saniye
sabunla yıkanır

Katlı kısım dışa, metal
şerit burun üstüne
gelecek şekilde takılır

Lastikli ise
kulak kepçesinden
geçirilir

İpli ise başın
arkasından ve
enseden bağlanır

Burun üstüne denk
gelen metal şeridin
üstüne bastırılır

Burun, ağız ve çeneyi
tamamen kapatacak
şekilde yerleştirilir

- Maskeye dokunmadan önce, ellerin su ve sabun ile temizlenmesi, su ve sabuna erişimin olmadığı durumlarda alkol bazlı bir el antiseptiği kullanılması,
- Maskede delik ve benzeri hatalı durumun olup olmadığının incelenmesi,
- Maskenin üst tarafının metal şeridin olduğu taraf olması,
- Maskenin doğru tarafının dışarıya baktığından emin olunması,
- Maskenin yüze göre yerleştirilmesi, maskenin metal şeridi veya sert kenarının, burnun şekline göre kalıplanması,
- Maskenin alt kısmının aşağı doğru çekilerek ağız ve çenenin kapatılması,
- Maskenin üzerini ellerimizle kapatarak nefes aldığımızda kenarlardan hava sızıntısı olmadığına emin olunması,
- Maske yanında koruyucu gözlük de kullanıldığı durumda gözlükte buğulanma oluyorsa maskenin yüze tam olarak oturmasının sağlanması,
- Kullanımdan hemen sonra tek kullanımlık maskenin biyolojik risklere özel kapalı bir atık kutusuna atılması, tekrar kullanılabilir ibaresi olan maskeyi saklama ve temizlik şartlarını karşılayacak şekilde muhafaza edilmesi, kullanım miadı dolanları biyolojik risklere özel kapalı bir atık kutusuna atılması,
- Maskeye dokunduktan veya attıktan sonra ellerin su ve sabun ile temizlenmesi, su ve sabuna erişimin olmadığı durumlarda alkol bazlı bir el antiseptiği kullanılması,
- Maskenin dış yüzeyi ile temas edilmemesi, temas edildi ise ellerin su ve sabunla yıkanması veya el antiseptiği kullanılmasıdır.

İMEAK DTO
Pandemi Döneminde Çalışma Rehberi

Eldiven Kullanma Talimatı;

Eldiven giyerken ve çıkartırken aşağıdaki şekilde olduğu gibi talimatlara kesin uyulmalıdır.

- Eldivenin el yıkama yerine kullanılmaması, eldiven giymeden önce ve eldiven çıkardıktan sonra ellerin mutlaka yıkanması,
- Eldiven giyilmesinin ellerin kontaminasyonuna karşı tam bir koruma sağlamadığı, eldiven giyme endikasyon ortadan kalkar kalkmaz eldivenin çıkarılması,
- Eldivenli ellerin yıkanmaması veya üzerine alkol bazlı el dezenfektanı uygulanmaması, enfeksiyon bulaşma riskinin fazla olduğu durumlarda çift kat eldiven (iki eldiven üst üste) giyilmesi.
- Aynı eldivenle asla iki farklı girişimde bulunulmaması, eldivenlerin yıkanmaması ve yeniden kullanılmamasıdır.

Ateş Ölçme Talimatı;

- Termal kamera bulunan işyerlerinde görevlendirilen çalışanın termal kameradan gelen görüntüyü kontrol ederek çalışanın ateş tespitini yapması,
- Termal kamera bulunmayan tesislerde görevli tarafından temassız ateş ölçüm cihazı ile ateş tespitinin yapılması ve 14 gün tutulmak şartı ile kayıt altına alınması,
- Ayrıca ziyaretçilerinde ateş ölçümünün yapılması ve imzalarının da alınarak kayıt altına alınmasıdır.

İMEAK DTO Pandemi Döneminde Çalışma Rehberi

Dezenfeksiyon Talimatı;

- İş yeri temizliğinin doğru olarak uygulandığından emin olmak gerekir. COVID-19 gibi solunum yollarını etkileyen pek çok virüs, damlacık yolu ile bulaşır. Enfekte damlacıklar 48 saate kadar yüzeylerde kalabilir. Virüs ile enfekte olmuş olan yüzeylere dokunan kişiler burun, ağız veya gözleriyle enfeksiyonu alabilirler. Enfekte olmuş olan kişiler virüsü öksürme, hapşıрма, nefes ve konuşma sırasında diğer kişilere bulaştırabilirler. Bu nedenle aşağıdaki alan ve yüzeylerin temizliği çok önemlidir.

- Sık Dokunulan Alanlar: Kapı kolları, masa tablaları, sandalyeler, korkuluklar, ışık anahtarları, telefon ve anahtar panoları, asansör düğmeleri ve benzeri yerler gibi sık dokunulan alanlar günde en az bir kez ve mesai bitiminde, uygun ürünler ile dezenfekte edilir.

- Minimum Dokunma Yüzeyleri: Zemin, tavan, duvar, perde ve panjur gibi minimum dokunma yüzeyleri, uygun ürünler ile aşağıda belirtilen periyotlarda dezenfekte edilir.

Zemin temizliği günde iki kez; Duvarlar, perdeler ve panjurlar ayda bir kez, Gözle görülür şekilde kirlenme olduğunda temizlik/dezenfeksiyon işlemi yapılır. Temizlik/dezenfeksiyon işlemi sırasında kuru paspas yerine nemli paspas tercih edilir.

- Asansör Temizliği: Asansörün rutin temizliği işyerinde yapılan işin niteliğine göre belirlenen aralıklarla, günde en az 3 kez, uygun ürünler ile dezenfekte edilir.

İş yeri Araçları Kullanımı;

- İş yeri araçlarına el dezenfektanı konulması,
- İş yeri aracı her gün kullanılıyor ise özellikle sık temas edilen yüzeyleri başta olmak üzere temizlik ve hijyeninin günde en az iki kez yapılması,
- İş yeri aracını kullanan çalışanların, araç içerisindeki yüzeylere temasının mümkün olduğunca azaltılması, işyeri aracı ortak kullanılacak ise sosyal mesafe göz önüne alınarak planlama yapılması, 2 koltuğa 1 kişi oturacak şekilde düzenlenmesi,
- İş yeri aracında seyahat süresince araç içerisinde şoför ve tüm yolcuların maske takmalarının sağlanmasıdır.

Yemekhane/ Kafeterya Kullanımı;

- Yemekhane ve dinlenme alanlarında sosyal mesafe ve hijyen kuralları göz önünde bulundurularak sıra ve masa düzeninin uygun şekilde ayarlanması, sık aralıklarla dezenfekte edilmesi, yemek öncesinde ve sonrasında ellerin bol su ve sabun ile en az 20 saniye boyunca yıkanması,
- Baharat, kürdan, tuz, kaşık, çatal, bıçak, bardak ve benzeri malzemelerin tek kullanımlık olacak şekilde sunulması,
- Yemekhane görevlilerinin kişisel hijyen kurallarına uygun davranması ve uygun kişisel koruyucu donanımlarını kullanmalarının sağlanmasıdır.

Ziyaretçilere Ait Alınacak Önlemler:

- İş yerine giriş yapmak isteyen ziyaretçilerin, COVID-19 ile mücadele kapsamında değişen uyarılarına göre giriş yapması,
- İş yerine ziyaretçi girişine (Üye, Kargo ve benzeri ziyaretçi) izin verildiğinde girmesi zorunlu olan ziyaretçiye, ziyaretçi kayıt işlemi ile yapılması,
- Eğer var ise termal kamera bulunan iş yerinde görevlendirilen çalışan termal kameradan gelen görüntüyü kontrol ederek ziyaretçinin ateş tespitini yapması, termal kamera bulunmayan iş yerinde görevli tarafından temassız ateş ölçüm cihazı ile ateş tespiti yapılması ve ziyaretçi formunun imzalatılması, bu aşamalardan sonra risk tespit edilmemişse ziyaretçinin içeri girişinin sağlanması,
- Girişi mümkün olmayan ziyaretçilere durumun izah edilmesi ve güvenlik görevlisi tarafından ziyaret edilecek şirket çalışanına da sözlü olarak bilgi verilmesidir.

The infographic is titled "COVID-19 PANDEMİSİNDE ATIK YÖNETİMİ" (Waste Management in the COVID-19 Pandemic). It features a header image showing a blue surgical mask and a brown paper bag with virus icons. The main title is in large white letters on a dark blue background. Below the title, a subtitle states: "COVID-19 hastasının atıkları ile hastalık bulaşmasını gösteren bir kanıt yoktur." (There is no evidence that the waste of a COVID-19 patient shows the spread of the disease). The infographic contains five numbered points, each with a blue pill-shaped icon and a corresponding number. Point 01 is in a red pill shape. Point 02 is in a blue pill shape. Point 03 is in a blue pill shape. Point 04 is in a blue pill shape. Point 05 is in a blue pill shape. At the bottom, there is a logo for the Ministry of Health (T.C. Sağlık Bakanlığı) and the website saglik.gov.tr. Social media icons for Facebook, Twitter, and YouTube are also present, along with the handle /SaglikBakanligi.

COVID-19 PANDEMİSİNDE ATIK YÖNETİMİ

COVID-19 hastasının atıkları ile hastalık bulaşmasını gösteren bir kanıt yoktur.

- 01** Hastane ortamında olası ve kesin COVID-19 hastasına ait atıklar enfeksiyöz atık olarak kabul edilerek **tıbbi atık kutusuna atılır.**
- 02** Evde hasta takibi kapsamında izlenen olası ve kesin COVID-19 hastalarının atıkları gerekli koruyucu önlemler alınarak ayrı toplanıp, çift torba içinde muhafaza edilerek **evsel atık torbasına atılmalıdır.**
- 03** Toplu yaşam alanlarında (yurt vb.) 14 gün gözlem altında tutulan temaslılara (olası ve kesin COVID-19 vakalarının temaslıları, hastalığın yaygın görüldüğü bir ülkeden ya da ilden gelenler) ait atıklar **evsel atık torbasına atılmalıdır.**
- 04** Toplumda korunma amaçlı kullanılan tek kullanımlık maskeler ve eldivenler **evsel atık torbasına atılmalıdır.**
- 05** DSÖ, CDC ve ECDC gibi önemli sağlık kuruluşlarının rehberlerinde COVID-19 hastasına ait atıkların hastane ve diğer sağlık kuruluşları da dahil olmak üzere **herhangi bir bekleme süresinden sonra atılmasına ait bir bilgi bulunmamaktadır.**

 T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI | saglik.gov.tr | /SaglikBakanligi